

KYRKOAVGIFTSPROGNOS MED MAKROEKONOMISK UTBLICK - FEBRUARI 2024

1. Sammanfattning

Kyrkoavgiftsprognosen pekar på en mindre nedjustering av intäktsprognosen för 2025 på grund av att SKR i sin senaste skatteunderlagsprognos noterat en svagare utveckling av lönesumman under slutet av 2023 än väntat. För 2026 görs däremot en större uppjustering av intäktsprognosen, främst med anledning av den gynnsamma utvecklingen av medlemsantalet under 2023 i förhållande till prognostiserat antal.

I makroekonomisk utblick sammanfattas slutsatser i de senaste konjunkturrapporterna från institut och storbanker. Där beskrivs en utveckling av världsekonomin, som trots det spända geopolitiska läget, påverkas positivt av att flera länder tagit steg i rätt riktning under hösten och vintern. Inbromsningen går nu i stort sett som väntat med balanserade risker och med en inflationsnedgång som ger hopp om lägre räntor framöver. Även om tillväxten under 2024 blir syrefattig, främst i Europa, så läggs nu grunden för en bättre återhämtning under 2025. Svensk BNP föll under andra halvan av 2023, men en djupare sättning ser ändå ut att kunna undvikas. Efter en mycket svag tillväxt under innevarande år, väntas den under 2025 ligga tydligt över trend. Hög skuldsättning har medfört att de senaste årens räntehöjningar fått större negativ effekt i Sverige än i andra länder och när räntan nu väntas sänkas, blir de positiva effekterna också större. I Sverige, liksom i omvärlden, har inflationsutsikterna förbättrats de senaste månaderna och framåtblickande indikatorer tyder på att inflationstrycket fortsätter att dämpas. Inflationen sjönk rejält under 2023 och efter toppen på över 10 procent i december 2022 så hade KPIF-inflationen fallit till 3,3 procent i januari 2024. Under innevarande år väntas inflationstakten fortsätta att sjunka. Viktiga anledningar till detta är att impulserna från de kostnadsökningar som uppstått till följd av covidpandemin och Ukrainakriget avtar successivt. Under 2025 väntas inflationstakten sedan börja stiga igen i takt med en ökad efterfrågan och en mindre åtstramad penningpolitik. Riksbanken beslutade den 1 februari i år att lämna styrräntan oförändrad på 4,00 procent och utesluter inte att en första räntesänkning kan bli aktuell under första halvåret i år. Antalet sysselsatta väntas minska i år, där den svaga utvecklingen för hushållens konsumtion under fjolåret agerar sänke för sysselsättningen under 2024. Framför allt minskar sysselsättningen inom byggbranschen och inom handeln. Nu aktuell löneökningstakt innebär, tillsammans med en avtagande inflation, att reallönerna börjar växa från och med första kvartalet i år. Vid utgången av 2025 väntas reallönerna vara på samma nivå som vid slutet av 2018.

Analysenhetens omvärldsrapport, där man bland annat kan läsa mer om de ekonomiska förhållanden som rått i olika delar av samhället under det gångna året, finns tillgänglig här på Kornet: [Omvärldsbevakning](#)

Uppsala i februari 2024

Gustaf af Ugglas
Ekonomi och finanschef

2. Kyrkoavgiftsprognos

2.1 PROGNOSEN FRÅN SKR: SVAG ARBETSMARKNAD GER SVAGT SKATTEUNDERLAG 2024

I cirkulär 2024:16 presenterar Sveriges kommuner och regioner (SKR) en uppdaterad skatteunderlagsprognos, som sträcker sig fram till 2027.

Svensk arbetsmarknad har bromsat in, vilket bidrog till att lönesummans ökning avtog i slutet av 2023. Trots detta var skatteunderlagets ökning om cirka fem procent under fjolåret fortfarande högre än det historiska genomsnittet (snitt över tio år). Andra faktorer som lyfte skatteunderlaget 2023 var helårseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt höjning av pensioner kopplade till den kraftiga ökningen av 2023 års prisbasbelopp. Inbromsningen på arbetsmarknaden bedöms fortsätta 2024. Sysselsättningen förväntas falla, men kompenseras samtidigt av en ökande medelarbetstid. Detta leder till att antalet arbetade timmar blir oförändrat 2024 jämfört med 2023, vilket gör att lönesummans ökning endast blir drygt tre procent. Uppräkning av vissa skatteskalor med prisbasbeloppet samt ytterligare en förstärkning av det förhöjda grundavdraget enligt budgetpropositionen för 2024 reducerar i sig skatteunderlaget, som under 2024 uppvisar en historiskt svag ökningstakt. Konjunkturutvärterhämtnings 2025 med påföljande ökad efterfrågan på arbetskraft sker sedan initialt via högre medelarbetstid, men därefter gradvis även genom fler sysselsatta. Återhämtningen 2025 understöds av att incitamenten till att arbeta stärks via skattesänkningar samt via hushållens sänkta reala inkomster. Det nominella skatteunderlaget växer ungefär i linje med det historiska genomsnittet sett till hela prognosperioden. Det reala skatteunderlaget väntas däremot bli negativt 2023 och 2024, för att sedan vända uppåt igen.

Sammantaget visar aktuell prognos nästan samma ökning för skatteunderlaget åren 2023–2027 som i den prognos som publicerades i december och inkluderar en kraftig inbromsning 2024 med en återhämtning därefter. Ökningen för 2023 har dock reviderats ned på grund av svaga lönesummor i slutet av året. Ökningstakten för 2024 har däremot reviderats upp något med anledning av en upprevidering av timvolymen arbetade timmar i år. Ny information från Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan samt revideringar av SKR:s inflationsprognos har bidragit till smärre upprevideringar av sociala ersättningar under prognosperioden.

Tabell 1

Årlig förändring av skatteunderlaget enligt Sveriges kommuner och regioner

Beskattningsår	2023	2024	2025	2026	2027
Februari 2024	5,1	2,7	4,9	4,2	4,0
December 2023	5,3	2,6	4,7	4,1	4,0
Oktober 2023	4,7	3,3	5,0	4,3	4,1
Augusti 2023	4,9	3,8	5,0	4,8	
April 2023	4,3	4,0	4,8	4,7	

2.2 MEDLEMSUTVECKLING

Under 2023 fortsatte medlemstappet att sjunka i en lägre takt jämfört med medlemsprognosen, där skillnaden i utfall jämfört med prognos var något större 2023 är året innan. Utträdestalen utmärkte sig som mycket låga under fjolåret, samtidigt som antalet dop var förhållandevis få med anledning av låga födslootal. Hushållens ekonomiska situation utgör för närvarande fortfarande en

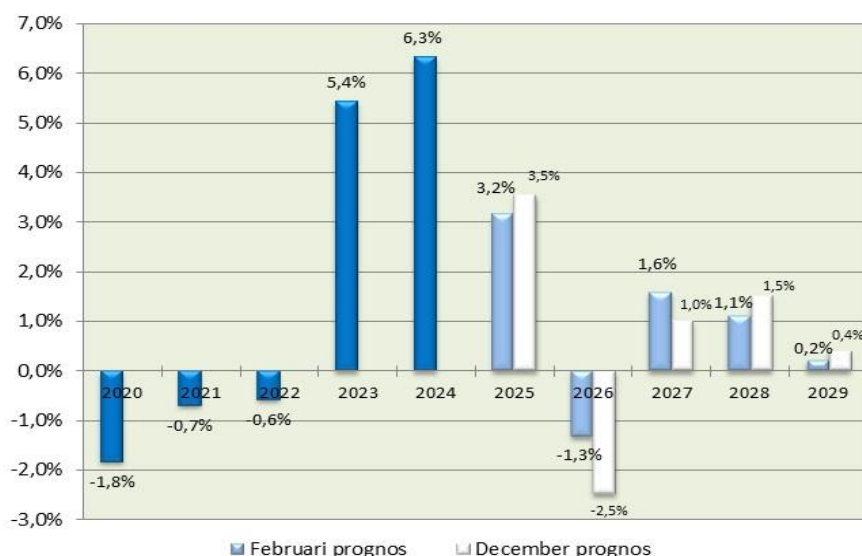
osäkerhetsfaktor för medlemsutvecklingen. Detta mot bakgrund av att en hög inflation och en hög nivå på Riksbankens styrränta fortfarande råder i samhället, vilket är parametrar som pressar medlemmarnas ekonomi.

Förändringen av antalet medlemmar som sker under 2023 påverkar intäkten från kyrkoavgiften första gången år 2026.

2.3 PÅVERKAN PÅ KYRKOAVGIFTEN

SKR:s senaste prognos över skatteunderlagets utveckling, justerad för bedömd medlemsutveckling, ger en uppdaterad bild över kyrkoavgiftsintäktens framtida utveckling enligt diagram 1 nedan. Intäktsprognosen utgår från oförändrade kyrkoavgiftssatser under prognosperioden. Höjning av kyrkoavgiftssatsen kan medföra risk för ökade utträdestal i församlingen.¹

Diagram 1. Årlig förändring av intäkten från kyrkoavgift 2025-2029

Intäktsprognosen för 2025 innebär en mindre nedjustering jämfört med prognostillfället i december med anledning av att lönesummorna utvecklades svagare än väntat i slutet av 2023.

Intäktsprognosen för 2026 revideras däremot upp förhållandevis kraftigt jämfört med tidigare prognos, vilket framför allt beror på att medlemsutvecklingen under 2023 enligt utfall blev bättre jämfört med prognostiserat antal för 2023. Till en mindre del beror upprevideringen av intäkten för 2026 även på att SKR justerat upp skatteunderlagsprognosen för 2024 något avseende arbetade timmar. Upprevideringen för 2027 är bland annat en följd av upprevidering av sociala ersättningar som SKR gjort i sin senaste skatteunderlagsprognos.

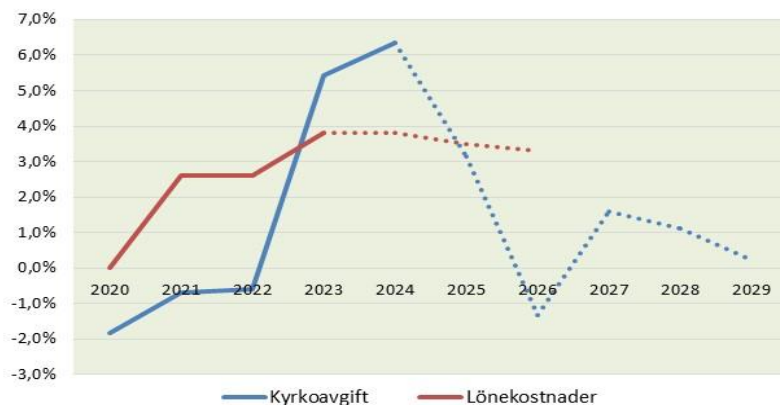
När får konjunkturen genomslag på kyrkoavgiften?

En förändring i konjunkturen påverkar församlingarnas intäkter från kyrkoavgiften med två års fördröjning. Kommunalt beskattningsbara inkomster som medlemmarna uppstår år 2023 bildar underlag till förskottsutbetalning av kyrkoavgift år 2025. Eftersläpning är en fördel då den ger Svenska kyrkan bättre planeringsförutsättningar.

¹ Jonsson, Pernilla & Babajan, Tigran (2020), "Effekter av höjda kyrkoavgifter på utträden", Nyckeln till Svenska kyrkan, sid. 73-79

Cirka 60 procent av Svenska kyrkans intäkter utgörs av kyrkoavgiften, samtidigt som personalkostnaderna har motsvarande andel på kostnadssidan. Diagram 2 nedan visar kyrkoavgiftsintäktens förändringstakt jämfört med lönekostnaden per anställd.²

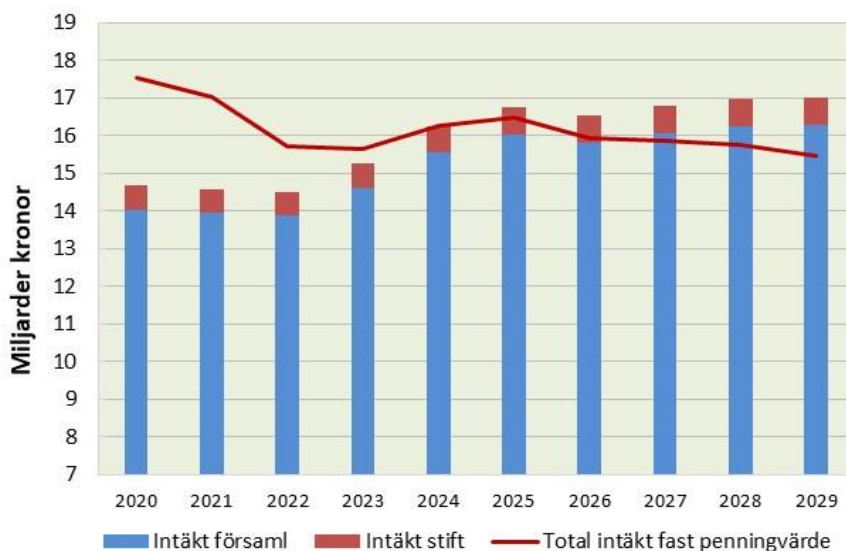
Diagram 2. Förändring av kyrkoavgift och lönekostnader

Med undantag för 2023 och 2024 förväntas således ökningstakten på Svenska kyrkans lönekostnader bli högre än ökningstakten på kyrkoavgiftsintäkten under kommande år.

Diagram 3 nedan visar prognostiserad total intäkt från kyrkoavgiften för Svenska kyrkans församlingar, pastorat och stift som är baserad på SKR:s senaste skatteunderlagsprognos. Intäktsutvecklingen visas både i löpande priser (staplar) och i fast pris per 2024 (linje). Utvecklingen i fast pris är beräknad efter inflationsmättet KPIF (KPI med fast ränta).

Diagram 3. Svenska kyrkans intäkt från kyrkoavgiften 2025-2029

² Streckade linjer i diagram 2 är prognosvärden. Utfallsvärdena på löneökningstakten i diagrammet bygger på statistik över lönekostnad per anställd på församlingsnivå fram till 2022. Löneökningstaktens prognosvärden utgörs av SKR:s senaste bedömning av timlönernas utveckling i samhället enligt konjunkturlönestatistiken.

I diagrammet ovan syns, om man bortser från 2026, en stigande nominell utveckling på intäkten från kyrkoavgiften under kommande år. Den reala utvecklingen pekar däremot på en sjunkande trend för intäkten efter 2025. Den reala intäktsnivån år 2029 väntas enligt denna prognos bli 0,7 miljarder kronor lägre jämfört med intäktsnivån innevarande år. Denna utveckling ställer krav på fortsatta kostnadsanpassningar inom Svenska kyrkan under kommande år.

2.4 PROGNOSENTAGANDEN

Kyrkoavgiftsprognosen baseras på SKR:s senaste bedömning av skatteunderlagets utveckling. Till det har lagts en justering för effekten av fortsatt medlemsminskning enligt senaste långtidsprognos över medlemsutvecklingen (medelscenariot). Kyrkoavgiftssatserna har antagits ligga kvar på 2024 års nivå under hela prognosperioden. Redovisningen av real utveckling på intäkt från kyrkoavgift i diagram 3 ovan baserar sig på Riksbankens senaste prognos över inflationen enligt KPIF.

Prognoser är inte facit!

En rad händelser kan leda till att den ekonomiska utvecklingen blir en annan än den som redovisas i en prognos. Till exempel beror arbetsmarknadens utveckling på såväl konjunkturella som strukturella förändringar. Osäkerheten illustreras ibland med ett osäkerhetsintervall runt prognosen. Prognoser ger dock en plattform att stå på, och de ger en bild av hur makroekonomiska förlopp hänger ihop. I massmedia ges ofta en endimensionell bild av prognoser, i termer av huruvida de träffar rätt eller inte. Men väsentligare än en prognos träffsäkerhet, är huruvida den analys som ligger bakom är relevant och tar hänsyn till befintlig information. En bra prognos kan slå fel på grund av yttre oförutsägbara händelser.

3. Makroekonomisk utblick – omvärldsfaktorer av betydelse för församlingarnas ekonomi

3.1 EFTERLÄNGTADE RÄNTESÄNKNINGAR I EN OROLIG VÄRLD (SEB NORDIC OUTLOOK JANUARI 2024)

Efter några riktigt utmanande år för världsekonomin tas nu steg mot ökad stabilitet. Inflationen faller på bred front och öppnar vägen för lägre räntor. Lägre räntor ger bättre vardagsekonomi för hushållen, lägre kostnader för företagen, stabilare konsumtion och på sina håll möjligheter till en mer aktiv finanspolitik. Världsekonomin är dock i ett fortsatt skört tillstånd, även om USA undviker recession. Tillväxten är på många håll syrefattig och riskerna är många. Givet hur överraskade de flesta blev av styrkan i inflationens uppgångsfas, kan vi heller inte vara säkra på hur dess nedgångsfas kommer att se ut. Om inflationsnedgången drabbas av bakslag, minskar också möjligheten för centralbankerna att sänka räntan och vi kan då få ett helt annat scenario för tillväxt, räntor och finansmarknader. Till den makroekonomiska osäkerheten ska också läggas de politiska och geopolitiska riskerna. Kriget i Ukraina är inne på sitt tredje år och även om den direkta ekonomiska påverkan på omvärlden har minskat, fortsätter konflikten att bidra till både mänskligt lidande och global osäkerhet. Detsamma gäller konflikten i Gaza, angreppen på handelsfartyg i Röda havet, attackerna och motattackerna mellan Iran och Pakistan, Nordkoreas nya och hätskare retorik mot Sydkorea samt det alltmer spända läget mellan Kina och Taiwan. Trots det spända geopolitiska läget går vi ändå in i 2024 med ett visst mått av optimism då flera ekonomier under hösten och vintern tagit steg i rätt riktning. Inbromsningen går i stort sett som väntat, riskerna är balanserade och

mjuklandningsscenariot lever fortfarande. Inflationsnedgången ger hopp om lägre räntor, i vissa fall redan under våren. Sysselsättningen ligger kvar på en hög nivå och hushållens köpkraft återhämtar sig. De globala ekonomiska utsikterna är därför över lag positiva. Tillväxten 2024 blir visserligen syrefattig, främst i Europa där arbetsmarknaden försämras. Men grunden läggs nu för en återhämtning under 2025, trots en miljö med förhöjd säkerhetspolitisk oro.

Svensk BNP föll under andra halvan av 2023, men trots att den ekonomiska aktiviteten blir svag ett tag till ser en djupare sättning ut att kunna undvikas. Utfallsdata har visat sig vara mindre svaga än väntat, varför upprevidering har gjorts för 2023 jämfört med prognostillfället i augusti. BNP ökar därefter mycket svagt i år, där indikatorer tyder på fortsatt fallande BNP under de närmaste kvartalen. Lägre inflation och fallande räntor gör dock att nedåtriskerna minskar betydligt, vilket talar för en stark återhämtning. Tillväxten nästa år väntas motsvara 2,8 procent (tydligt över trend). Hög skuldsättning, ofta till rörlig ränta, har medfört att de senaste årens räntehöjningar fått större negativ effekt i Sverige och när räntan nu sänks blir de positiva effekterna också större. Fortsatt nedgång för bostadsbyggandet och svagare arbetsmarknad verkar dock samtidigt i motsatt riktning under innevarande år.

Tabell 2

BNP- prognoser SEB januari (prognos från augusti inom parentes)				
	2022U	2023P	2024P	2025P
Global BNP	3,3	3,1 (2,8)	2,9 (2,7)	3,1 (3,2)
Svensk BNP	2,6	-0,4 (-1,2)	0,1 (0,1)	2,8 (2,5)

3.2 AKTIE- OCH RÄNTEMARKNADEN

Utveckling 2023

Aktiemarknaden

2023 blev till slut ett starkt år för aktiemarknaden, vilket var allt annat än självklart när året inleddes. Marknaden fortsatte visserligen att påverkas av geopolitisk oro, hög inflation och räntehöjningar från centralbankerna men börserna påverkades samtidigt positivt av de teknikorienterade bolagen som kunde kopplas ihop med utvecklingen av generativ AI. Stockholmsbörsen och den globala aktiemarknaden steg med drygt 19 procent i svenska kronor.

Räntemarknaden

Riksbanken höjde vid sitt möte i september, för fjärde gången under 2023, styrräntan till 4,0 procent och lämnade den sedan kvar på oförändrad nivå vid årets sista penningpolitiska möte i november. Detta mot bakgrund av en alltmer avtagande inflationstakt under året.

Ser man bara till noteringarna vid årsskiftena ser långräntorna (i form av den svenska och amerikanska tioåriga statsobligationen) inte ut att ha rört sig nämnvärt. Den amerikanska statsobligationen både inledde och avslutade året på 3,9 procent. Rörelserna var dock mer dramatiska än så under året. Enbart under sista kvartalet hade den amerikanska tioåringen sin toppnotering på nästan 5 procent (högsta notering sedan 2007) i mitten av oktober, innan den började vända ner i början av november och alltså avslutade på 3,9 procent. Den svenska motsvarigheten inledde året på 2,5 procent och avslutade året på 2,0 procent (efter att ha haft sin toppnotering på runt 3 procent under hösten).

Förväntningar inför 2024

Aktiemarknaden

Den höga avkastningen för aktier under 2023 överraskade många investerare när recessionen uteblev. Under 2024, i takt med att ekonomin återhämtar sig, väntas avkastningens drivkraft skifta från värdering till vinster. Inflationen fortsätter att falla tillbaka, samtidigt som räntetoppen med fokus på centralbankernas styrräntor ligger bakom oss. Framöver väntas centralbankerna sänka sina styrräntor, vilket i sig ger en positiv effekt på aktiemarknaden.

Den globala tillväxten ser ut att hålla i sig och en global BNP tillväxt på runt 3 procent förväntas som tidigare nämnts under åren 2024 och 2025. En sådan utveckling av BNP är tillräcklig för att bolagen ska ha förutsättningar för en fortsatt tillväxt på sina vinster. Vinsttillväxten i företagen ser ut att ha bottnat och är på väg uppåt, vilket ger stöd till aktiemarknaden. Sammantaget kan det förväntas ge ytterligare ett positivt börsår under 2024.

Räntemarknaden

Tidigare ränteuppgång växlar över till räntenedgång under 2024. Det råder dock en viss osäkerhet om hur stora räntesänkningarna blir var för sig och när de inträffar. En första räntesänkning förväntas under andra kvartalet från vissa centralbanker. Inflationstakten har dämpats globalt, samtidigt som ekonomin växer relativt långsamt i Europa och Sverige. Såväl den amerikanska som europeiska centralbanken samt Riksbanken har flaggat för framtida räntesänkningar (läs mer om detta nedan). Räntenivåerna är nu relativt höga, vilket gör ränteplaceringar mer attraktiva än vad som varit fallet på flera år.

3.3 RÄNTESÄNKNINGAR I SIKTE HOS RIKSBANKEN

Den svenska styrräntan, som Riksbanken ansvarar för, påverkar församlingarnas ränta på in- och utlåning av likvida medel (läs mer om detta i avsnitt 5. *Hjälp och stöd i finansiella frågor* nedan). Dessutom påverkas församlingarnas internräntesats på materiella anläggningstillgångar och gravskötselskuld.

I Sverige, liksom i omvärlden, har inflationsutsikterna förbättrats de senaste månaderna. Den svenska inflationen fortsatte att sjunka i november och december och mätt med KPIF exklusive energi var den lägre än förväntat för december, även om KPIF-inflationen samtidigt var något högre jämfört med prognosen. Mot den bakgrunden beslutade Riksbanken den 1 februari att lämna styrräntan oförändrad på 4,00 procent. Den svenska centralbanken bedömer nu att styrräntan troligen kan börja sänkas under första halvåret i år, inte minst mot bakgrund av att framåtblickande indikatorer tyder på att inflationstrycket fortsätter att dämpas. Samtidigt finns det dock risker för bakslag framöver som kan göra att inflationen stiger igen, exempelvis nya utbudsstörningar till följd av den geopolitiska oron eller att kronan åter försvagas kraftigt. Räntemarknaden räknar med att Riksbanken sänker styrräntan med runt 1,5 procentenheter under året.

Som ett led i normaliseringen av Riksbankens balansräkning beslutade direktionen samtidigt att utöka försäljningstakten på nominella statsobligationer från 5,0 till 6,5 miljarder kronor per månad från och med februari i år.

3.4 HÖSTPROPOSITIONEN FÖR 2024

I höstpropositionen aviserade regeringen ytterligare en förstärkning av det förhöjda grundavdraget avseende 2024 samt en senareläggning av åldersgränshöjningen (till 67 år) av det förhöjda grundavdraget avseende 2026. De kommunala skatteinkomsterna väntas till följd av detta minska

med ca två miljarder kronor 2024 och med tre miljarder kronor 2026, vilket samtidigt får en negativ påverkan på intäkten från kyrkoavgiften under 2026 respektive 2028.

Därtill anvisades i höstpropositionen för 2024, som riksdagen nu antagit, ett permanent stöd till civilsamhällets organisationer för arbetet med människor i socialt utsatta situationer om 100 miljoner kronor årligen.

3.5 LÅGKONJUNKTUREN GÖR AVTRYCK PÅ SYSSELSÄTTNINGEN

Medlemmarnas sysselsättning har en direkt påverkan på underlaget till kyrkoavgiften.

Under inledningen av 2023 fortsatte sysselsättningen att öka i en relativt hög takt, där utrikes födda svarade för hela uppgången i antalet sysselsatta. Tredje kvartalet samma år skedde dock ett trendbrott då antalet sysselsatta minskade för första gången sedan inledningen av 2021. Därtill fortsatte arbetslösheten att öka, vilket främst berodde på fler arbets sökande som inte längre studerar på heltid. Sysselsättningen för helåret 2023 väntas ändå resultera i en ökning. Antalet sysselsatta för innevarande år väntas däremot minska, där den svaga utvecklingen för hushållens konsumtion under 2023 agerar sänke för sysselsättningen under 2024. Konjunkturbarometern i januari 2024 visade samtidigt att anställningsplanerna för näringslivet som helhet för kommande tre månader blev något ljusare än månaden innan. Inom bygg- och anläggningsverksamhet samt handeln förväntar sig företagen dock i stor utsträckning minskning av personalstyrkan.

Tabellen nedan redovisar sysselsättningsförändring för hela befolkningen (inte bara medlemmar) enligt olika prognoser.

Tabell 3

Sysselsättning, årlig procentuell förändring (tidigare prognos inom parentes)

	2022U	2023P	2024P	2025P
Konjunkturinstitutet dec (juni)	3,1	1,4 (1,5)	-0,5 (-0,1)	0,8 (1,0)
Riksbanken feb (juni)	3,1	1,4 (1,4)	-0,8 (-0,6)	0,4 (1,4)
SEB jan (aug)	3,1	1,4 (1,6)	-0,8 (-0,4)	0,2 (0,2)

3.6 LÖNEÖKNINGARNA VÄXLAR NED I ÅR

Löneökningstakten i samhället påverkar dels storleken på intäkten från kyrkoavgift, dels storleken på Svenska kyrkans egna personalkostnader.

Från och med det andra kvartalet i fjol började de nya centrala avtalen att gälla, vilket bidragit till att lönetillväxten sedan dess tagit fart. Konjunkturlönestatistiken redovisar en positiv löneglidning inom näringslivet det tredje kvartalet, även om den ökningen inte riktigt kunnat nå upp till genomsnittet i euroområdet. Även inom offentlig sektor har det sedan andra kvartalet 2023 skett en ökning av lönetillväxten. Det försämrade arbetsmarknadsläge som nu infunnit sig dämpar löneglidningen mot slutet av 2023 och hela 2024, vilket i sin tur leder till att löneökningen i näringslivet blir lägre i år jämfört året innan. I takt med att arbetsmarknaden återhämtar sig under 2025 väntas löneökningstakten under senare delen av det året växa upp något. Löneökningstakten, tillsammans med en avtagande inflation, innebär att reallönerna börjar växa från och med första kvartalet i år. Vid utgången av 2025 väntas reallönerna vara på samma nivå som vid slutet av 2018.

Svenska kyrkans löneavtal som slutits för perioden 1 april 2023 - 31 mars 2025 följer det så kallade "industrimärket".

Tabell 4

Timlön enligt KL, årlig procentuell förändring (tidigare prognos inom parentes)

	2022U	2023P	2024P	2025P
Konjunkturinstitutet juni (dec)	2,7	3,8 (3,9)	3,7 (3,9)	3,5 (3,9)
Riksbanken juni (feb)	2,7	3,9 (4,0)	4,0 (4,0)	3,6 (3,4)
SKR aug (feb)	2,7	3,8 (3,9)	3,8 (3,8)	3,5 (3,4)

3.7 INFLATIONSTAKTEN BOTTNAR NÄSTA VINTER

Inflationen har sjunkit rejält under 2023. Efter toppen på över 10 procent i december 2022 så hade KPIF-inflationen fallit till 2,3 procent vid utgången av 2023. Efter en tillfällig uppgång till 3,3 procent i januari³ väntas inflationstakten sett över helåret 2024 fortsätta att sjunka, även beräknat exklusive energi. En viktig anledning till detta är att impulserna från de kostnadsökningar som uppstått till följd av covidpandemin och Ukrainakriget avtar successivt. Omläggningen från stigande till sjunkande varuförsörjningskostnader ger gradvis avtryck på inflationen under loppet av 2024 och blir som mest tydligt i slutet av året. Vidare bidrar en dämpad efterfrågan till följd av en stram penningpolitik, både i Sverige och i omvärlden, till en lägre inflationstakt. Det tar tid innan den fulla effekten av förändringar i råvarupriser, varutillgång, global efterfrågan och en starkare krona syns i de svenska konsumentpriserna. Därför väntas denna effekt, på ett utdraget sätt, pressa ner inflationen under hela loppet av innevarande år. Under 2025 väntas inflationstakten sedan börja stiga igen i takt med en ökad efterfrågan och en mindre åtstramad penningpolitik.

Tabell 5

KPIF, årlig procentuell förändring

	2022U	2023P	2024P	2025P
Konjunkturinstitutet dec (juni)	7,7	6,0 (6,1)	1,7 (1,8)	1,7 (1,9)
Riksbanken feb (juni)	7,7	6,0 (5,9)	2,3 (2,4)	1,7 (1,8)
SEB jan (aug)	7,7	6,0 (5,9)	1,9 (2,5)	1,9 (1,8)

3.8 MEDLEMSUTVECKLINGEN

Antalet medlemmar minskade under 2023 med -1,2 procent, vilket i likhet med fjolåret var en mindre negativ utveckling än prognosen enligt medelscenariot som nämns nedan. Nettoeffekten på medlemstalen följer dock i stort sett prognosen trots att benägenheten att träda ut minskat, eftersom de minskade utträdestalen efter pandemin har motverkats av medlemstapp med anledning av lägre doptal. Detta är orsakat av lägre födslootal, som i sin tur kan vara en följd av exempelvis det ekonomiska och säkerhetspolitiska läget i spåren av kriget i Ukraina.

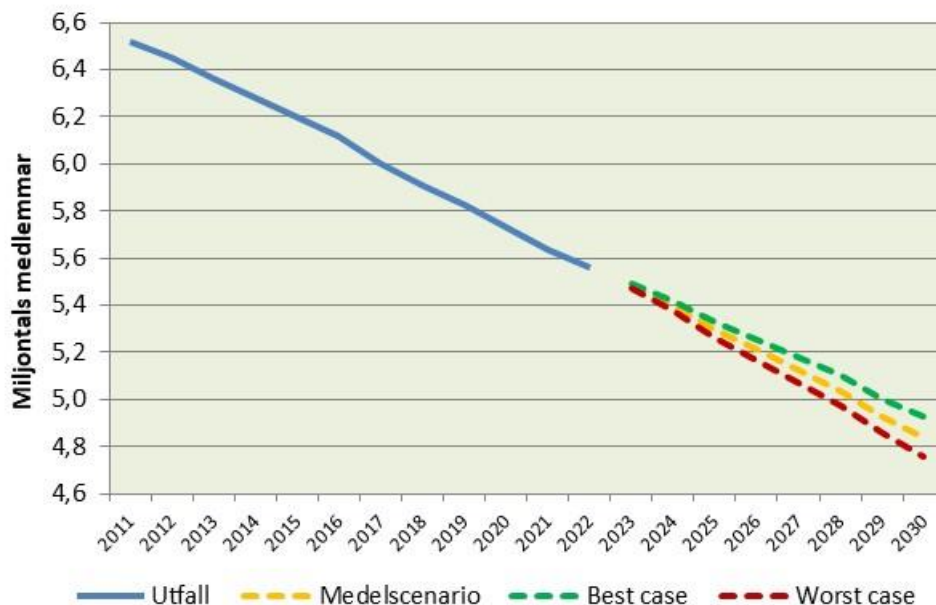
Kyrkokansliets senaste medlemsprognos från årsskiftet 2019/2020 uppdaterades innan pandemin inträffade. Den pekar på att Svenska kyrkan kommer att fortsätta tappa medlemmar på grund av utträden och dödsfall. Generationsväxlingens⁴ effekt på medlemsantalet minskar något enligt prognosen på grund av att människor lever längre, men antalet dop fortsätter fortfarande att minska. Medlemmar i åldersgruppen 80 år och uppåt väntas vara den enda åldersgrupp där medlemsantalet på sikt ökar, medan medlemsantalet i övriga åldersgrupper på sikt minskar.

³ Inflationstakten enligt KPIF exklusive energi sjönk däremot från 5,3 till 4,4 procent i januari 2024.

⁴ Med generationsväxling menas antalet döpta minskat med antalet avlidna i församlingen.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av Svenska kyrkans totala antal medlemmar fram till 2030 enligt prognosen som togs fram av kyrkokansliet år 2019 enligt olika scenarier.

Diagram 4. Medlemsprognos 2030 enligt olika scenarier

De olika scenarierna pekar på att antalet medlemmar uppgår till 4,7 -4 ,9 miljoner medlemmar vid utgången av 2030.

Beroende på flyttbeteende och demografi ser förutsättningarna olika ut för församlingar i olika delar av landet. I vissa församlingar är utflyttning och generationsväxling de mest framträdande orsakerna till ett minskat antal medlemmar. Även mönstret med ökade aktiva utträden skiljer sig åt i landet. De stiftsvisa skillnaderna i den senaste prognosen är inte så stora i förhållande till tidigare prognos, utom i storstadsområden och särskilt då Stockholms stift.

4. Hjälp och stöd till församlingarnas budgetarbete

Dokumentet *Budgetförutsättningar 2025* uppdateras under april månad och kommer då att finnas tillgängligt på Kornet under Ekonomi och finans: [Budgetförutsättningar](#)

Simuleringsmall för beräkning av kyrkoavgift samt eget kapital

På Kornet - under Verksamhetsstöd/Ekonomi och finans/Ekonomi/Mallar och Blanketter/Hjälpdokument till budgetarbetet -finns en mall i excelformat för beräkning och simulering av kyrkoavgift, ekonomisk utjämning samt eget kapital för åren 2025–2038. Mallen är avsedd att användas av församlingar med egen ekonomi samt pastorat.

5. Hjälp och stöd i finansiella frågor

Nationell nivå vill förenkla och effektivisera kapitalförvaltningen för samtliga enheter inom Svenska kyrkan. Alla verktyg är på plats för en effektiv etisk kapitalförvaltning, mer information finns också på Kornet där man även hittar de styrande dokumenten kring förvaltningen: [Finans på Kornet](#)

5.1 KYRKKONTOT – RÄNTA PÅ LÄTTILLGÄNGLIGA PENGAR

Kyrkkontot, som är ett transaktionskonto, ger motsvarande Riksbankens styrränta. I dagsläget motsvarar det 4 % på hela tillgodohavandet. Basutbudet av betaltjänster är avgiftsfria. Här placeras alltså det kapital som ska vara lättillgängligt. Ett gott förvaltningsresultat inom kyrkkontot har gjort att vi flera år haft möjlighet att dela ut en extra ränta till kontohavare. **Kyrkkontot har i de flesta fall gett en bättre avkastning än alla korta fastränteplaceringar samt korta räntefonder. Vår ambition är att fortsätta med det.**

5.2 ETHOS FONDER – ETISK, EFFEKTIVT OCH ENKELT

Fonderna förvaltas i enlighet med de etiska krav som kyrkostyrelsen fastställt i finanspolicyn för Svenska kyrkans nationella nivå. Det innebär fokus på att investeringar görs i välskötta företag som arbetar med hållbarhetsfrågor som har bäring på affärsverksamheten, samtidigt som investeringar inte görs i företag vars verksamhet vi vill undvika, t ex vapenproduktion, tobak, spel och utvinning av kol och olja.

5.3 Ethos räntefond förvaltas av SEB och har mellan 25–40 underliggande räntebärande värdepapper nominerade i svenska kronor. Risken är förhållandevis låg. Fonden lämpar sig väl för en placering på tre år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,05 procent.

5.4 Ethos aktiefond Sverige förvaltas av SEB och består av mellan 40–60 bolag som är noterade på Stockholmsbörsen. Ett mindre inslag av nordiska aktier kan från tid till annan förekomma i fonden. Risken är förhållandevis hög och marknadsvärdet kan variera mycket. Fonden lämpar sig för en placering på minst fem år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,14 procent.

5.5 Ethos aktiefond Global förvaltas av Robeco men administreras av SEB. Fonden investerar i bolag globalt och antalet innehav är mellan 50-60 stycken. Risken är förhållandevis hög och marknadsvärdet kan variera mycket. Fonden lämpar sig för en placering på minst fem år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,65 procent.

Genom att använda sig av kyrkkontot och de tre Ethosfonderna har en församling alla verktyg som krävs för att få en kostnadseffektiv kapitalförvaltning med god riskspridning som också lever upp till de krav som nationell nivå ställer på sina förvaltare gällande etik. På intranätet finns det också exempel på andra fonder som förvaltar i enlighet med svenska kyrkans policy.

5.6 RISK OCH AVKASTNING, NÅGRA ORD PÅ VÄGEN...

Grundprincipen för alla investeringar är enkel. Risk och avkastning går hand i hand. Investeringar med låg risk ger normalt låg avkastning, samtidigt som högre risk kan ge högre avkastning. Med en högre risk måste du även vara beredd på att kapitalet också kan sjunka i värde.

5.7 AVKASTNINGSMÅL FÖR NATIONELL NIVÅ SAMT FÖRDELNING MELLAN AKTIER OCH RÄNTOR

På nationell nivå har vi en långsiktig placeringshorisont. En lång placeringshorisont ger möjlighet att ta en högre risk för att i det längre perspektivet erhålla en högre avkastning. Det övergripande målet för avkastningen är en real avkastning på tre procent över en rullande tioårsperiod mätt som årlig

avkastning. Det innebär att avkastningen ska överträffa inflationen (mätt som konsumentprisindex) med tre procentenheter. En fördelning med 60 procent aktier och 40 procent räntor är i dagsläget utgångsläget för att nå det långsiktiga avkastningsmålet.

5.8 ENKELT, ETISKT OCH VÄLDIGT KOSTNADEFFEKTIVT

Det långsiktiga kapitalet kan t.ex. fördelas enligt följande: 30 procent Ethos aktiefond Sverige, 30 procent Ethos aktiefond Global samt 40 procent Ethos räntefond om man har ett liknande avkastningsmål som nationell nivå. Med den investeringen får man en god riskspridning med 130 - 160 underliggande värdepapper i tillgångsslagen aktier och räntor. Svårare behöver det inte vara! Alternativt kan man också placera i några av de andra fonderna som finns omnämnda på intranätet. Men tänk i så fall på att få en god riskspridning bland de olika tillgångsslagen.

6. Kontakt

Frågor om denna rapport kan ställas till:

Kyrkoavgiftsprognos och makroekonomisk utblick

Jan Östlund, Ekonom 018-16 95 40

jan.ostlund@svenskakyrkan.se

Liselotte Ågren, Ekonom 019-16 96 76

liselotte.agren@svenskakyrkan.se

Hjälp och stöd i finansiella frågor

Johan Barkfeldt, Finanschef 018-16 99 83

johan.barkfeldt@svenskakyrkan.se